

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Évesre 18 korona
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egy hónapra 1 K 80 f.
 Külös szám ára mindenütt 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
 hetfé kivételével mindennap.
 Telefonszám 180.

Tűzgyűrű

langol a világ körül és a pokol tengerében vajudik új pusztulások fekete dombjai felett új történelem. Eg a világ mind a négy sarka és a megriadt földlakók már mindenhol az eget kutatják tekintetükkel, hogy akármilyen pincy fehér bárányfelhő fojtott pillanásnak meg, amely mögül tavaszi napsütés friss fénye törhet elő.

A háború olyan iramot vett, aminek nevesebbet és borzasztóbbat nem is gondolhatott el az emberi képzelet. Milliós tömegek dobnek egymás felé gyilkos akarttal, városok és falvak házsoraiól táplálkozó lángok festik pirosra az eget és olyan gépek ontják a halált és tüzet, amilyenek eddig a fantázia csak álmodni mert. Olyan erdőtüz ez, amilyen talán többé nem fog látni a világ és aminek egett sebesítázatok munkája fogja csak meggyógyítani.

A legmegnyugtatóbb talán ebben a retentó kataklizmában, hogy a lendület olyan, amilyen már sokáig nem lehet és amiben nincs többé megállás, pihenő, itt nyúlésben gördül a végzet a befejezés felé. Megállásra, pihenésre nincs idő többé, harcolni, küzödni, áldozni, győzni, vagy veszni kell, de a végfeltartózhallan utra lépett. A kard már rövid pihenőre sem kerülhet hűvelybe, az ágyúüstöt nem oszlathatja el napfény, a tigrisek egymás torkán vannak és amely félrevonul, hogy a sebeit nyagogassa, az menhetetlenül elveszett. Ezt a viaskodást nem lehet abbahagyni, itt az jelenti már a végét, ha az egyik fél szefelmarcangolva kerül el.

Elejétől fogva tudunk mi, a vérontás miertjt és éreztük annak elkerülhetlenségét. Testünk akartátszejteltépnis élelen husunkon akartak osztozkodni. Ha ezt nem értettük volna meg, ma már alkudnának kiterített bőrünkön. A mi szövetségünk a kaukuzasi jéghegyektől a német föld kis csücskéig azért forrhatott így egybe, mert mind megereztük, hogy nekünk most a legyvertársi hűség szent sátrában kell egyesülnünk. Ez az egytértes volt az alapja mult győzelminknek, ez adta az erőt a megpróbáltatások elviseléséhez. És mert nem változott az ok, amiért harcolnunk kell együtt továbbra is, bizonyos, hogy a közös gondolat megmaradásából sarjad ki jövő diadalunk, melynek most legforróbb, de legreményteljesebb idejét éljük.

Az oroszok nagy veresége.

Höfer mai jelentése.

Budapest, szeptember 28.

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR. ROMÁN HARCVONAL: A tulisiui hegyháton Petroszentől nyugatra elkekeredett harcok. Nagyszabennél a helyzet kedvező. A román ellentámadások eredménytelenek. Erdély keleti harcvonalán Székelyudvarhelytől és Bystricióra magaslatról délre fekvő területen előrs csatározások még folynak.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonalai: Hármasszázados délekeletről Kiriabahalól északra Ludova vidékén és Tatarszortól északra az ellenség ismét eredménytelen támadásokba bocsátkozott. Lipnicadoinától délre német csapatok sikeresen előretörték. 130 orosz foglyul esett 4 géplegyver jutott zsákmányul. Terstyanszky vezérezredes hadseregénél Marwitz tábornok csapatai az egy hét előtt elvesztett és még az ellenségek kezében maradt utolsó állásrészt is elkekeredett harcokban visszahódították. Az ellenség rendkívül súlyos veszteséget szenvedett, 4 tiszt és 2800 főnyi legénység egy ágyút 17 gépfegyvert zsákmányoltunk.

OLASZ HARCTÉR: Nincs különösebb esemény.

DÉLKELETI HARCTÉR: Albániában nincs különösebb esemény.

Höfer altábornagy

az vezérkar főnökeinek helyettese.

Tengeri események.

Budapest, szept. 28.

Huszonhatodikán délelőtt ellenséges repülőgép Durzra számtalan bombát dobott anélkül, hogy említésreméltó kárt okoztak volna. Két repülőgépünk védekezés céljából tüstent felszállott és közülük az egyik — megfigyelő Bartha tengerész-zászlós vezető Haschke repülőszállás-mester — légi harcban egy ellenséges vizirepülő gépet vízrezállásra kényszerített, ahol egy olaszromboló azt biztonságba helyezte, azután földözöbe veti egy Brindzsi felé menekülő másik repülőgépet és a tengerpartól 140 mérföldnyire lelötte, majd lecsátkozott a sztroncsolt repülőgép mellé, amelynek megfigyelője egy olasz repülőtiszt halott volt. A pilóta súlyos fejsebet kapott az utóbbi az elmerülő repülőgépről saját repülőgépünkre felvettük és Durzba szállítottuk.

A hajóhad parancsnoka.

Az oroszok defenzívában.

Genf, szeptember 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Temps katonai kritikusa írja: Halicscsal szemközt Bothmer grófi hadseregének dél szárnyán jelentékeny erősítéseket vont össze s támadást kezdett. Szövetségünk a tuleróban levő ellenség legnagyobb erőfeszítései ellenére is keményen védekezik a Narajevka-folyó partján.

Hindenburg megzavarta az oroszok haditervét.

Genf, szeptember 28.

A párisi Journal haditudósítója, aki Bruszilov főhadiszállásán időzik, azt táviratozza lapjának, hogy Hindenburg akciói teljesen megzavarták az orosz hadvezetésnek haditervét. Az orosz hadvezetés ezért most megváltoztatta programját és már ki is adta parancsait az egyes parancsnokló tábornokoknak.

21141

egyént kell ellátni a hatósági lisztből

A város öt vagon liszt sürgős kiutalását kéri a minisztertől

Tegnap számunkban jelentettük, hogy Ujvidéket lisztihány fenyegeti. Az egy hónapra kiutalt 12 vagon liszt nem fedezi a város szükségletét és az a lisztmennyiség, amelyből október 14-ig kellett volna a lakosságot ellátni, már fogytán van. A város tehát a lisztkontingensnek újabb megállapítását kérte a belügyminisztertől.

Addig is, amíg a lisztkontingens felemelését elintézik, a napi szükséglet biztosítására Profuma Béla polgármester pótlólag öt vagon liszt kiutalása érdekében ma táviratot intézett a miniszterhez. A polgármester távirata a következő:

Nagyméltóságú
 Belügyminiszter Ur!

140777—1916. számú magas rendelettel kiutalt 12 vagon liszt a városunk területén megtelepedett határszánál több menekülő és hatósági ellátásra a bejelentések eddigi eredménye szerint jogosult 21141, nagyrészen 300 grammos napi lisztadagra igényt tartó egyen ellátására nagyjában már felhasználtatván, mely tisztelettel kérem havi kontingensünk újabb megállapításáig 5 vagon lisztnek pótlólag leendő sürgős kiutalását.

Eszerint 600 menekülőnek és 21141 hatósági ellátásra igényt tartó egyénnek kenyéréről van szó. A miniszter valószínűleg nem fog elzárkózni a város jogos kérésének teljesítésétől és sürgősen fog intézkedni az öt vagon liszt kiutalása iránt, nehogy a város lakosságának lisztel való ellátásában a legkisebb zavar támadhasson.

Az angol partraszállási kísérlete Belgiumban.

Stockholm, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Holland táviratok szerint az angol hadiflotta hevesen bombázta a belga partokat. A német ágyúk visszonzották a tüzelést oly sikerrel, hogy a flotta henytelen volt eltávozni. Az angoloknak ezzel megkísült az a terve, hogy nagyobb csapatokat szállítsanak partra.

A német kancellár nagy beszéde.

Berlin, szeptember 28.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti átirata.)

A birodalmi gyűlés ma ismét összeült. A terem olyan képet mutat, *amint még soha*. A birodalmi gyűlés palotája előtt óriási közönség tolong, amely hiába ker bebecsajást. A teremben sűrűn ülnek a képviselők. A szövetségeacs emelvénye roskadásig tele van. Szintnyugra a karzatok a leszakadásig megteltek. A diplomaták karzatán az osztrák-magyar nagykövet a feleségével, a török, bolgár és görög diplomaták és számos diplomáciai tisztviselő látható.

Kaempff elnök rövid beszéddel nyitja meg az ülést. Majd visszafordított lélekzet közt szólszra jelentkezett dr. *Bethmann-Holweg* kancellár hosszabb beszédet mond.

— Foglalkozik az olasz hadüzenettel, majd rátér Románia csatlakozására az ántánthoz. Rámutat, hogy Románia a háboru eleje óta, amióta Károly király a kiállott lelki izgalmak következtében meghalt, elárulta szövetségességeit. Románia politikája arra irányult, hogy a világháboruban vesztes felet megtámadja, anélkül, hogy áldozatokat hozna. Régóta folytatott tárgyalásokat az ántántal, de nem tudott a judásbelen megegyezni. Most, amikor az általános nagy offenzíva megkezdődött, elhatározta hogy részvesz a kilátásban levő halotttráblásban. Csak a rajtaütés időpontja nem volt megállapítva és azt katonai természetű feltételeitől teite függővé. A király biztosított bennünket, hogy minden körülmények közt megóvjá semlegeségét. Bratianu teljes mértékben csatlakozott a király kijelentéseikhez. De minket nem ívesztettek meg. Ertesülve voltunk azokról a tárgyalásokról, amelyeket Románia augusztusban folytatott ellenséggeinkkel. Figyelmeztettük a királyt Bratianu titkos mesterkedéseire. A király azt felelte, hogy nem hiszi, hogy Bratianu leköttötte, vagy leköttötte magát az ántántnak.

Hat nappal a hadüzenet előtt a király azt mondta követünknek, hogy Románia nagy többsége a semlegesség híve. 26-án a román hadüzenet előtti napon a király megerősítette, hogy nem akar háborút. Ugyanazon napon biztosította Bratianu Czernin gróf osztrák-magyar követet, hogy a semlegesség fenntartásának a híve.

Az állítólagos orosz ultimátummal állottak elő. Ez megbeszélte komédia volt, amellyel csak az ingadozó királyt akarták magukkal ragadni. Amikor Románia elszánta magát a háborura, azt hitte, hogy harcbe lépésével elpártoltatja tőlünk hű szövetségeseinket: Törökországot és Bulgáriát. De Török-

rökország és Bulgária nem Románia. (Óriási tetszés.)

A harcerekken kemény küzdelmek folynak. A franciák és angolok óriási előkészületeket tettek az előnyomulásra. Első vonalunkat néhány kilométerrel hátrább vittük, de az a tervük, hogy frontunkat áttörjék és azután felgöngyölítsék, nem sikerült.

Csapatunk szilárdan és töretlenül állanak őrt. Küzdelmeink további folyamán vesszen el egyik-másik árok, vesszen el egyik-másik falu, de frontunkat nem fogják áttörni soha. (Óriási tetszés.)

Erről kezeskedik a hadvezetésünk és páratlanul hőiesen küzdő csapatunk.

Keleten is elkezdett harcok folynak. Károly főherceg és Linsingen seregei megállították az orosz áttörési kísérletet. Lucktól a Kárpátokig újabb harcok folynak, amelyek az ellenség véres veszteségeivel omlottak össze. Ki fogunk tartani és seregeink hősiessége minden tiszteletet megérdemel.

Vitéz és hű szövetségeseink rendíthetetlenül őrt állanak Ausztria-Magyarország a keleti fronton a Narocz tótol — a Kárpátokig hőiesen küzdelmekben az ellenségnek nagy veszteségeket okoznak. Keleten török csapatok küzdenek, a Dobruzsában német bolgár és török csapatok megverték a románokat. Az ellenség kudarcot szenvedett az egész vonalon.

Es mégis újabb és újabb népek rohannak a vérfürdőbe. Mi lesz ennek a vége?

A hadicélok ellenségeinknél: megsemmisítési törekvések és területi éhség.

Majd áttért a kancellár a béke kérdésre. Briand többször beszélt a békéről, de csak most jelenti ki, hogy a békéről beszélni házaárulás. Anglia ellenségeink közt a legelkeseredettebb. Olyan németet aki visszariadni a háborút megrovíditó minden eszköztől, azt fel kell akasztani. (Óriási tetszés.)

Egy jelszavunk van: Kitarítani és győzni! *Felkiáltások:* Győzni fogunk!

A mult télen kishitű gondok uralkodtak, hogy az ellenségek sikerül az országot kikezdetni. Ezzel szemben a mult télen is elegendő volt a készlet. Az idei aratás pedig már az eddigi adatok is biztoss teszik, sokkal jobban sikerült mint tavalyi. Elismerem, hogy nem mindenben fogunk bővekedni, de remélem, hogy a pártok a bizottsági tárgyalásokon praktikus reformokat fognak ajánlani, amelyek a nemzet javára fognak szolgálni. Vegül dicsőíti a német hadsereget. Még nagy feladat áll előttünk, fejezte be beszédét a kancellár, de minden akadályt le fogunk

küzdeni, hogy kivívjuk a győzelmes és tartós békét!

Óriási eljenzéssel fogadták a kancellár beszédét. Rövid vita után a birodalmi gyűlés elhatározta, hogy legközelebbi ülését október 5-én tartja.

Adakaleh menekültjei Ujvidéken.

417 török megérkezése.

Szerda éjjelkor érkezett meg a Mír. Baross nevű vontatógőzös a 722. és 6712. számú uszályhajókkal és rajtuk az adakalehi menekültekkel. A Baross gőzöst délután 6 órára várták, de a hajó sokáig váratott magára és csak éjjelkor költött ki Ujvidéken. A törökök kívánságára az éjszákát meg a hajón töltötték. A menekülteket fogadó bizottság nevében *Gyulai* Imre, néhány katonával a hajóállomáson volt és intézkedett, hogy a késő éjszakai idő dacára a menekültek meleg enyvalót kapjanak. A gulyáságyból füstölő paprikásburgonya került elő, amelyet a hajón még ébren levő törökök jó étvágyal fogyasztottak el.

Ma kora reggel megkezdődött az uszályok kiürítése. 417 török volt a két hajón, akik 108 családot képeznek. A törökök jó kinézésűek, nagy részben 35—50 évesek, sok asszonnyal és igen sok gyerekek jöttek. A menekültek sorában van *Ali Kemal* bey adakalehi török főkonul, *Aziz* Ali első titkárával, *Osman* Nyazi, az adakalehiek *Kadija*, *Osman* Tenzi tanár, *Handij* Bego, *Mustafa* Bego, *Mustafa* Handi előkelőbb polgárok, továbbá *Huszní Szali* effendi a világhírű adakalehi dohánytörséd, akinél Adakalehn a legjobb török dohányt lehetett kapni. Valamennyien értelmesebb emberek, a legtöbbben németül is igen sokan kifogástalanul magyarul beszélnek. A menekültek nagy része, miként Adakaleh lakossága általában, kereskedőkből áll.

Az éjszaka, amikor a Baross kikötött, egy kis baleset is történt. *Osner* Ali, egy 18 éves török fiu az uszályhajóról a Dunába esett. Mentőcsónakkal, csákányok és mentőöv segítségével baj nélkül a partra hozták.

Ma reggel a török menekültek fogadtatására a hajóállomáson megjelentek: *Profuma* Béla polgármester, dr. *Ribiczey* Kálmán vár. tan., főispáni titkár, *Erdélyi* István Mír. révkapitány és mások. A rendőrség részéről *Stadler* István dr. rendőrfogalmazó több rendőrrel segédkezett a rendfenntartásban és a menekültek elszállásolásánál. *Gyulai* Imre a derék diákijukból álló cserkészgárdával ismét értékes munkát végzett.

A törökök mindegyike nagy csomagokkal, ládákkal tüzelőfegyverekkel érkeztek, sőt az uszályokhoz 6 adakalehi csónak is volt köze, amelyek béke időben az Orsova—adakalehi közlekedést bonyolították le. Az egyik csónak veneziai gondola szerűen van építve. Közél két órát vett igénybe, amíg a törökök holmijaikat az uszályokról kihozták. A hol-

mikra a menekültekkel érkezett két adakalehi török rendőr: *Osman* Tair és *Osman* Amet ügyeltek fel. Két igénytelen kinézésű, apró kis emberke, júrcsa ruházatban, fezzben, kardosan, gallérjukon három—három egymás mellé (viszintesen) vart csillaggal.

Dr. *Wagner* Károly városi főorvos a menekülteket megérkezésük után megvizsgálta.

Eleinte a fogadóbizottság úgy tervezte, hogy a török menekülteket a Buzatéri leányiskola üres helyiségeiben helyezeli el, de mert a Vörös Kereszt Egylet a helyiségeket kórházbővítés céljaira közben igénybevette, a menekülteket ideiglenesen a Kiszácsi utcai barakkokban helyezték el, addig míg végleges elhelyezéskről a gondoskodás megtörténhetik. Ugyanis az elszállásolást illetőleg figyelemmel kell lenni a vallási szabályokra, amelyeket az elhelyezett intéző bizottság mindenben respektálni kíván. Délig az összes menekültek el voltak helyezve. *Ali Kemal* bey főkonul és az előkelőbb törökök a szállodákban nyertek elhelyezést.

Ma délben levest, birkahúst és kelkáposztát és kenyeret kaptak ebédre.

Az *Ujvidéki Hírlap* munkatársa dr. *Menevistan* P. ormény pap tolmácsolásával beszélgetett az adakalehi török menekültek vezetőjével. Elsősorban is érdekeltünte Ada-Kale közjogi helyzete iránt.

— Ada-Kale szigetét a londoni kongresszus a balkán szövetségnek ítélte. Erre Magyarország annektálta a szigetet. Most, hogy a monarchia Törökországgal fegyverbarátságot és szövetséget kötött, Törökország vissza kapta Ada-Kale-t.

A menekülés izgalmas történetét így mondotta el:

— A román hadüzenet követő napon a románok bombázni kezdték szigetünket. Állmentem Orsovára, ahol egy őrnagy a legnagyobb előzenyességgel állt szolgálatomra, hogy a török lakosságot a veszélyeztetett szigetről elszállíthassuk. A románok bombatűzében, éjnek idején az Atlasz-gőzösről menekült a lakosság. Összesen 630-an hagyták el a szigetet. 30 család ott maradt. Ezek az állatjaik miatt nem akartak velünk jönni. A román bombák a szigeten sok kárt tettek. A románok tudatosan szétrombolták a mecsetünket, amelyet azóta, hogy a szerbek elpusztítottak, most építettünk ujja.

— Hogy érzi magát a menekült lakosság Ujvidéken?

— Kimondhatatlan hálával gondolunk a város vezetőségére. Ma délben, amikor a menekültek hosszú idő után először jutottak egyszerű ebédhez, az asszonyok és gyerekek imába foglalták a magyarokat. Egyelőre itt maradunk, fejezte be a beszélgetést az adakalehi törökök vezetője, dolgos, jóra való nép élvezi Ujvidék vendégzeretét, amely munkával akarja meghálálni, hogy ebben a veszes időben Ujvidék otthont adott nekik.

Adományok az erdélyi menekültek részére.

Az erdélyi menekültek javára a főispáni hivatalhoz folytatódólag a következő adományok érkeztek be: Özy. Ziprisz Salamonné K 10⁰., Dobrotvör m. Szövetkezet K 50⁰., Szelepcevic Daniel K 10⁰., Csuresics J. Nikola K 5⁰., Neczkov Gábor K 10⁰., N. N. K 2⁰., Szlankamenacz Rada K 10⁰., Liebmann & Popovics K 10⁰., Szattler Jenő K 10⁰., N. N. K 2⁰., Gausz Károly K 4⁰., Jankovics Imre K 10⁰., Else Georgievics K 10⁰., Pavlovics K 10⁰., Totovics Száva K 5⁰., Tóth Anna K 10⁰., Lapicz Imre K 2⁰., Weisz Leó K 6⁰., Központi Hitteltét K 500⁰., Pupojav Vuja K 10⁰., Sztojnovics Julia K 50⁰., dr. Derra György K 10⁰., Zdelár Antal K 25⁰., Dr. Davidovac Milan K 10⁰., Mozer & Wertheim K 50⁰., Petrik Ferencné K 2⁰., Rogulya Ivanpolya K 10⁰., Szratimirovics Anna K 10⁰., Weisz Hermina K 2⁰., Lusig Nándorné K 2⁰., Neksits Tósa K 10⁰., Freud Béláné K 10⁰., Manojlovicsné K 5⁰., Brüll K 1⁰., Milovanovics K 2⁰., Novits K 2⁰., Manojlovics B. K 1⁰., Dr. Szavics Emil K 10⁰., Plavics G. K 50⁰., Jovanovics Péter K 10⁰., Nélch János K 2⁰., Reich Jakab K 10⁰., Relity Jęfta K 6⁰., Relics Nikola K 4⁰., Gerich N. K 10⁰., Mijatovics Milosné K 30⁰., Rákics György K 2⁰., Reich Krisztina K 6⁰., N. N. K 3⁰., Milakov János K 6⁰., Borcsanszki Péter K 12⁰., Radinovics István K 4⁰., Zsikics Milos K 6⁰., (Folytatása következik.)

A nyugati front áttörése megihusult.

Berlin, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Vossische Zeitungnak jelentik a nyugati frontról: A sommei csata elmúlt három napja azzal végződött, hogy a német front áttörése megint megihusult, bár az ellenség óriási erőfeszítéseket tesz. Minden kilométerre egy hadosztálynyi támadó erő jutott, ami azt jelenti, hogy az angolok kétszáz ezer főnyi katonaságot vetettek harcba.

Az ellenségnek újra hosszabb pihenőre lesz szüksége, amíg hasonló nagy stílusban megismételheti támadását. Szilárd az a meggyőződés, hogy az ellenség nem éri el célját és végül is elveszti a nagy sommei csatát.

Bruzilov háromnegyed millió embert veszített.

Berlin, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Svájci lapok jelentik: A kiev-i központi tudakozó-iroda kimutatása szerint az orosz hadsereg az offenzíva megkezdése, vagyis 1916. június elseje óta 67330 tisztet és 756.580 embert veszített. Az elesettek között újabb megint három hadosztályparancsnok, egy dandárparancsnok és öt ezredes volt. Legutóbb különösen óriási veszteség érte a szibériai és kaukázusi ezredek, valamint a gárdacsapatokat.

A görög partok blokád alatti.

Athén, szept. 23.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A francia-angol földközi tengeri flotta hivatalosan bejelentette a görög partok blokádját.

Marwitz seregei megsemmisítették a 4-dik szibériai hadtestet.

41 tiszt, 2930 orosz, 1 ágyú, 21 géppuska a zsákmány. Repülőök az égő Bukarestre újra bombákat dobtak.

Berlin, szeptember 28.

A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARC TÉR: Ancre és Somme közt az angolok és a franciák eddigi tapasztalatokat csaknem felülmúló előkészítő tüzelés után megismélték erős támadásaikat. Sixt, Von Armins, Von Hügel és Schenk tábornokok parancsnoksága alatt álló rettenetesen gyors gyalogságunk, amelyet tűzértségünk és repülőink hathatósan támogattak, — az arcvonal legnagyobb részén győzedelmes visszaverte az ellenséget. Tiepválnál és Eaucourt-Lapayetől keletre még nem fejeződött be az elkecsereedett harc. Különösen a Morval-Bouchavesnes vonalból indított támadások voltak hevesek, amelyeket az ellenség tekintet nélkül első, teljesen megihusult rohammal szenvedett véres veszteségére estefelé megismélt. A vonalunkba benyomult osztagokat azonnal kivetítettük. Rancourtól északnyugatra és Bouchavesnestől keletre kisebb állásrészekben az ellenség képes volt magát tartani. Repülőink tegnap 7 repülőt löttek le, ebből 4-et a Somme vidékén. Egy kis ellenséges repülőraj holland területről megtámadta Brüsszelt. Brüsszel ellen intézett angol bombatámadásnál 15 ház elpusztult, 13 belga meghalt, 28 megsebesült.

KELETI HARC TÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Menten (Rigától nyugatra), valamint Maziol és Narac-tó között könnyen visszavertünk gyengébb orosz előretöréseket. Korintcai állásunkon szeptember 22-iki jelentésben említett részelt tegnap Marwitz tábornok csapatai teljes sikerű ellentámadással súlyos harc után visszafoglaltak és máig azontul is sikereket vívtak ki. Az ellenségnek minden kísérlete, hogy visszavessen bennünk, megihusult. Az orosz negyedik szibériai hadtest csapataink jelentése szerint olyan veszteségeket szenvedett, amelyek közel járnak a hadtest megsemmisüléséhez. 44 tiszt, 2800 főnyi legénység foglyul esett, 1 ágyút és 17 géppuskát zsákmányoltunk.

Károly főherceg lovassági tábornok harcvonala: Golvkrasnoleszletől nyugatra Zlota-Lipa és Narayovna közt állásunk megjavítása céljából vonalunkat előbbretoltuk, 130 oroszt elfogtunk, 4 géppuskát zsákmányoltunk. Ellentámadások eredménytelenek maradtak. A Kárpátokban az ellenség különböző helyeken támadott, de visszavertük. Részben csak közelharc után. Kirilbabától északnyugatra még folynak az ellentámadások.

ERDÉLYI HADSZÍNTER: Nagyszébennél eredményesen és macakcul folyik a harc.

BALKÁN HARC TÉR: Nincs különösebb jelentőségű esemény. A legutóbbi támadástól még több helyen égő Bukarestre repülőink újabb borzalmas bombát dobtak.

Ludendorff, első főszállásmester.

A görögországi forradalom.

Lugano, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A milánói sajtó athéni táviratai szerint Venizelosz Kréta szigetéről felhíradt jog intézni Görögországhoz, hogy támadja meg a központi hatalmakat. Kunderiottisz és Milanlisz admirálisoknak a forradalmárokhöz való csatlakozása óriási feltűnést keltett. Venizelosz össze akarja hívni Szalonikiba az 1905 ben

feloszlott kamarát, új kormányt akar alakítani, amely azután az entente mellé csatlakozva megnyzenné a háborút a központi hatalmaknak. Az athéni lakosság nyugodt, ellenben a tisztikarban nagy az izgalom. Az entente részéről ultimátumot várnak, amelyet a királyhoz intéznek. Hír szerint a négyesszövetség csapatokat fog partra szállítani Pireuszban.

Döntő események előtt Erdélyben.

Budapest, szeptember 28.

A Pester Lloyd tudósítója jelenti az erdélyi frontról: Erdélyben a helyzet napról napra javul és legközelebb döntő események várhatók. A hadvezetőségnek nemcsak kész haditerve van, de a szükséges erők rendelkezésére állanak. Egy magyar hadosztály kiváló parancsnoka úgy nyilatkozott, hogy Erdélyben minden tervszerűen történik és a közel jövőben örövendetes eseményekre van kilátás.

Az antant nem fogad el békeközvetítést.

¡Berlin, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A svájci lapok jelentése szerint a francia és angol követek kijelentették a holland kormány-nál, hogy Franciaország és Angolország minden selemes államnak a békeközvetítésre való ajánkozását barátságatlan aktusnak tekintik.

A Zepellintámadás borzalmas kárai.

Krisztiania, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Londonból érkező szemtanúk szerint a Zepellinek legutóbbi támadása borzalmas kárt okozott. Több mint száz bomba hült Londo leglakottabb helyeire és több mint 100 épület pusztult el. A lakosság hangulata borzasztó.

Bukarestből mehekül a lakosság.

Zürich, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Bukarest lakosságának 25 százaléka elhagyta a fővárost. Különösen a jobbmódúak menekülnek a Zepellineitől való félelmükben.

Elsülyesztettek 11 angol halászgőzöt, 4 belga világítóhajót.

Berlin, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Egy német tengeralattjáró szeptember 23-án délelőtt az Eszaki tengeren elsülyesztett 11 angol halászgőzöt összesen 1600 tonna tartalommal. Egy másik német tengeralattjáró 4 belga világító hajót sülyesztett el.

Görög páncélos csatlakozása az antanthoz.

Athem, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Hydra görög páncélos elhagyta Athént és csatlakozott az antanthoz.

A képviselőház ülése.

Budapest, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A képviselőház mai ülésén Matta Árpád foglalkozott a közellátás nehézségeivel.

Gündisch Guidó kormányintézkedést sürget az uzsora ellen. A jelentést elfogadja.

Giesswein Sándor, Szabó István, gróf Eszterházy Mihály és Abraham Dezso szóaltak fel és ezzel a vitát befejezték. Ezután este 8 óráig zárt ülést tartottak.

A Ház holnap délután 4 óra-
kor tart ülést, amelyen a miniszterek az elhangzott észrevételekre felelnek. A holnapi ülésen decemberig elnapolják a Házat.

Ögörögország nem csatlakozott a forradalomhoz.

Basel, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Athénből jelentik: Ögörögország Szaloniki és Kréta kivételével nem csatlakozott a forradalomhoz. Egész Ögörögországban a görög hatóságok normálisan működnek.

HIREK.

A legfiatalabb hadapródok. *Klinczin Dóme*, békében a Zasztavanak volt szerkesztője, *Perics Jankó*, a Braniknak volt szerkesztője és *Petrovits György* újvidéki gör. kel. szerb néptanító, — mindhárman a 6 ik honvédegyalozozred önkéntesei, — hadapróddá léptek elő és mint ilyenek az alban harctérre mentek.

Újví üdvözlések megváltása. *Halbróhr Ignác* 10 és *Gombos Lajos* 5 koronát, — mindketten Tiszakálmánfalváról, — küldöttek el hozzájuk újví üdvözlések megváltása címén az eldéli menekültek részére. A nemes és jószívú adományokat El. VI. 0164 és El. VI. 0165 sz. alatt a hadsegélyző bizottság pénztárába befizették.

Erdélyi menekültek figyelme. A Pénzüntézési Központ megbízta az *Ujvidéki Takarékpénztár Részvénytársaságot*, hogy a központ tagjai sorába tartozó és a román betörés folytán székelyeket elhagyni kényszerült pénztáratvezetők oly betevőinek, akik el vannak zárva annak a lehetőségétől, hogy betéteikhez jussanak, betétkönyveik letétele helyezése elleneben és kellő igazolás mellett a szükségnek megfelelő méltányos összeget folyósítsa. Az erre igényt tartó felek személyazonosságukat és azt, hogy a betéti könyveknek jogos birtokosai igazolnival tartoznak.

Halálozás. *Krávits Sári*, a helybeli posta-és távirahivatalnál alkalmazott távirakezelőnő csúrtörtök délelőtt fél 11 órakor rövid betegség után meghalt. Ma délután 6 órakor temetik. Az elhunyt *Krávits István*, Rezsőháza erdemes postamesterének a leánya.

Kiütemelt 6-os honvédek. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a hadseregőparancsnokság az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréseként *Barakovic József* népfelkelő, *Harmath Géza*, tartalékos hadapród, *Sárkány Péter* népi tizedest, *Váradi Ferenc* és *Kovács Mihály* tartalékosokat, *Takács Matyas* vezetőt, *Blumenschlein János* népfelkelőt, *Mihajlovics Miklós* népi. tizedest, *Mrgjanov Radivoj* népi. őrzvezető, *Bazsó István*, *Pálfi József*, *Fülöp Mihály*, *Szokolay Lajos* és *Wolf Adam* népfelkelőket, *Standhaft Kálmán* népi. őrzvezető, *Hegedüs Sándor* népfelkelőt, *Tóthbejár Pál* népi. Gyurics György népfelkelőt, *Weber János*, *Kovács Péter* és *Szabó János* *Borgyoski* Konstantin őrzvezető és *Bubjovics Páter* tizedes, *Horák József* honvédet, *Bakain György*, *Antics Emil*, *Begov János*, *Lipos Gyrgely*, *Horvat János* és *Sovlyanszki Mihály* népfelkelőket, *Belehém György* és *Harmat János* cs. tizedest, *Kocsis Szárka* János népfelkelőt, valamennyit a 6. honvéd gy. e.-ben a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

A szabályi járásbíró szerencséje. Dr. *Bogdán Elek*, szabályi kir. aljárásbíró a legutóbbi osztálysorsjáték húzasi napon 1/8 sorsjegyével 10 ezer koronát nyert. Sorsjegyszámát, — amely-

ből 1/8 sorsjegye volt, — 100 ezer koronás nyeremmennyel húzták ki.

Az első előadások. Szombat este a *Magnás Miska* című operettel megkezdődik az újvidéki színházi szezon. A társulat nagyobb része már megérkezett Ujvidékre. Az első vasárnap délutáni előadásul a *Zsuzsi* kisasszonyt adják, amelynek címszerepét Révész Ilonka alakítja. A jegyek előre válthatók az Ujvidéki Hírlap kiadóhivatalában.

Hibaigazítás. Bauer Gyuláné nem 20 koronát, ahogy az adományokról szóló kimutatásban tévesen közöltük, hanem 20 koronát fizetett felül az izz. neogyel gyűjtőívén.

A Haditermény és az újvidéki malmok. A Haditermény rt., mint annak idején megírtuk, az idei őrlési kampányra szerződést kötött a vidéki malmok egy részével, mely szerint ezek részére az őrlest elvállalják. A szerződés kikötötte, hogy ezek a leszerződött malmok magánosok részére vámörlest nem vállalhatnak. Ezt az intézkedést a termelők nagy része sérelmesnek tartotta magára és hátrányosnak a közérdekre nézve, mert számos helyen bekövetkezett az az eset, hogy a magánháztartások épen a jobb malmokban nem tudtak őrletetni, sőt voltak községek, ahol az egy helybeli malom őrlest egyáltalán el nem vállalhatott. Erre való tekintettel több vidéki kamara a kereskedelemügyi miniszterhez fordult, aki a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát 61082—1916. szám alatt arról értesítette, hogy a Haditermény rt. elállott attól a tilalomtól, hogy a vele szerződött malmok másoknak nem őrölhetnek. *A jövőben tehát az újvidéki malmoknak jogukban van bárkitől gabonát őrlésre elfogadni, tekintet nélkül arra, hogy szerződésük van-e a Haditermény rt.-al vagy nem.*

A kaboli titók. A kaboli rablógylkosság és az azt megelőző két hét előtt elkövetett betörés és rablás tettesei még mindig nincsenek kinyomozva és *Steinitz Hermán* és 9 éves *Lačka* fiának borzalmas halála még mindig nincs megtörölve. A budapesti államrendőrség évi jelentésében kiemelt, hogy esztendő óta tavaly történt először, hogy egy *gyilkosság kiderítetlenül maradt*. Ezzel a sikertelenséggel szemben a rendőrség szükségesnek látja hosszasan védekezni. A budapesti kiderítetlen gyilkosságnak most párja akadt Kabolon. Csakhogy a kaboli nyomozó hatóságokat nem igazhatta a büntény valami tanúságosan, mert szavahihető tanuk szerint az éjszaka elkövetett rablógylkosságnak színhelyére a kaboli csendőrs járőre csak délelőtt 10 órakor ment el, noha kora reggel az egész község talpon volt és a gyilkosság borzalmas részleteit vitatta meg. Csak ép a csendőrök jöttek *legutóbbára*. Az a 2 órai késés, amely értesítettésük és a helyszínre érkezésük közt eltelt, — sok mindenre volt elegendő. A nyomozás sikere azt kívánta volna, hogy a lakásba addig más be ne tegye a lábát, amíg a csendőrök megérkeznek. De ezzel szem-

ben már egész bucsujárás fogadta a csendőröket. Még mindig nem késő: tessék oda detektívet vinni és a tettesek után minden rendelkező eszközzel kutatni. Ezt a büntény megtörölása és Kabol község lakosságának nyugalma követeli meg. Minden elmulott nap távolabb viszi a nyomozó hatóságokat a sikertől. Ennek pedig nem szabad megtörténnie.

Hogyan védekezik Bukarest a légitámadások ellen?

Genf, szept. 28

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Bukarestből jelentik; A románok az osztrák-magyar és német alattvalókat a királyi palota környékén levő házak felsőbb emeleteiben helyezik el, hogy légi támadás esetén a bombák közülük szedjék az első áldozatokat.

Gerald Amerikába utazik.

Kopenhága, szept. 28.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Gerald az Egyesült Államok berlini nagykövete feleséget amerikai utjára elkíséri. Az utazás részletei nem ismeretesek.

Bolgár hivatalos jeientés

Szófia, szept. 28

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A bolgár vezérkar 24 éről jelenti: *A macedoniat front: A Szeara Meranka* planiman visszavetettük az ellenség balszárnyát. A frontai arcvonaion élénk tűzérsegi harc. Kalenat-Kalan az ellenséget foállásába ütjük vissza. Több tucat foglyot, 5 ágyút és gépfegyvereket zsákmányoltunk.

A román front: A Duna-menten egyes helyeken tüzérpárbaj. Magora Korabical kisebb ágyuharc. A Dobrudzásban a helyzet változatlan.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további szó 10 60 fillér. Vagyobb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetekre előre fizetendők. Apró hirdetekre és jellegű levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Zongorát vagy pianót keres berbe Dan főhadnagy. Telefon 279.

GA megpróbáltatások e nehéz napjaiban látom csak igazán, mily erős érzelmeikkel csüngök magam E.

Három fejes kecske eladó. Megtekinthető Borz-utca 17.

Kiadandó azonnal 3 szobás lakás mellékkehségekkal Damjanics u. 14 szám.

Egy jó megjelenéstű kifutó fiu keresetlik. Cim a kiadóban.

HIVATALNOKNÓ, komoly, irodai gyakorlattal, aki a könyveléshez ért, azonnal felvétetik. Irásos ajánlatok **HIVATALNOKNÓ** címen a kiadóba kéretnek.

Szépen burtozott utcai szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Zrinyi Ilona-utca 3. szám.

Vasutnál a harmadik bódé azonnal eladó. Cim a kiadóban.

APOLLO

SZEPT. 29. 30. ÉS OKT. 1-én
PÉNTEK, SZOMBAT
ÉS VASÁRNAP

A Dzsungel leánya

Amerikai dzsungel dráma
3 felvovásban.

Az amateur
detektív vigjíték 4 felv.

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

AGRUS

űszög és gombacsira

ellen. — Olcsó ár, kényelmes kezelés és a csiraképességének lényeges emelése. — 100 kilo maghoz egy csom. K. 1.— 200 kilohoz egy csom. K. 2.—

Mezőgazdasági vegyi laboratórium:

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Vilmos császár-ut 6.

Főraktár Ujvidéken:

DIETZGEN IMRE FIAL.
Nem kell többé kékkő!

EXHUMÁLÁS

és elszállításra vonatkozó engedély valamint a mérsékelt fuvar-
engedmény kieszközölés és keresztül vitelre megbízásokat
elvállal jutányos árban

HUNWALD ZSIGMOND
Hullaszállítási vállalata. II. Rákóczi Ferenc ut 61. szám.
Telefon Interurbán 185. sz.